

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

42. An si Episcopus in peccato mortali consecret, v. g. tres Episcopos, unum tantum peccatum committeret, vel tria? Et supponitur, quod duo, vel tres, & quinque Episcopi simul consecrari poterunt ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

sanctitatem ministrantis, & ita peccaret mortaliter qui vel abluere, vel ungere inciperet in mortali.

2. Sed his non obstantibus affirmatiue aliqui respondent; & ita me citato tenet Eminensissimus Lugo de Sacram. dispur. 8. num. 158. ubi sic ait: Verius tamen existimo, non esse peccatum mortale audire præcisè confessionem in peccato, dummodo quis habeat propositum, confitendi, vel habendi actum contritionis, antequam proferat verba absolutionis, vt docet Henriquez lib. 6. cap. 18. num. 6. in gl'of. lit. V. Et Diana loco citato, qui id probat ex eo, quod tunc Sacerdos non administrat Sacramentum, sed solum quando non absoluit: Verum de hoc ipso reddenda est ratio: nam aduersarij dicunt Sacramentum non solum administrari, quando proferitur forma, sed etiam quando apponitur materia vt constat in Baptismo, unctione, & alijs, que non solum ministrantur quando proferuntur verba: sed etiam quando fit ablutio, unctio, &c. Ergo in Sacramento Pœnitentiæ idem dicendum erit. Ratio ergo à priori, ex qua oritur discrimen ab alijs Sacramentis, hæc esse videtur, quod Sacerdos audiendo confessionem non agit, sed habet se passiuè, cuius signum est quod etiam si Sacerdos præ intentionem audiret peccata alicuius libidò accusantis se apud ipsum, & petentis absolutionem, posset procul dubio illum absolueret: auditio ergo, licet sit aliquo modo actus iudicialis, latè sumptio nomine actus, non est actio tamen strictè Confessarij, sed effectus actionis pœnitentiæ terminata ad Confessarium iudicem, qui habet se passiuè; & ideo non prærequiritur intentio Confessarij, sed pœnitentiæ, cuius illa est actio; & propter eandem rationem non requiritur status gratiæ in Sacerdote: quia tunc non agit, sed patitur à pœnitente, vt possit postea agere, & absolvere ipsum. Ex quo patet responsio ad argumentum supra adductum pro contraria sententia. Fatetur enim requiri potestatem in Confessario, vt auditio illa sit valida, & pars Sacramenti Pœnitentiæ, quia debet confessio fieri iudici, & ab eo audiri: hoc tamen non probat illam esse actionem iudicis, per quam Sacerdos agat, & operetur gratiam. Sic vt etiam nunc Sacramentum Matrimonij sit validum, debet fieri apud Parochum, vel eius locum habentem; ipse tamen Parochus non agit, aut operatur gratiam illius Sacramenti, sed habet se passiuè, vt testis audiens consensum vtriusque coniugis, qui non erit validus, nisi exprimat apud Parochum. Sic confessio non erit valida, nisi fiat apud iudicem: iudex tamen non agit, vel operatur gratiam; quatenus audit, sed quatenus operatur profertur sententiam absolutionis. Et hæc omnia docet Lugo, quæ quidem probabiliter applicari possunt in casu nostro.

RESOL. XLII.

An si Episcopus in peccato mortali consecraret, verbi gratia, tres Episcopos vnum tantum peccatum committeret, vel tria?

Et apponitur, quod duo, vel tres, & quinque Episcopi simul consecrari poterunt sine dispensatione. Et pro prima difficultate adducitur exemplum de Confessario, qui si, verbi gratia, successiuè centum personas in peccato absolueret, non centum, sed vnum peccatum committeret? Ex parte 12. tractatu 1. Resol. 42.

Suppono cum Alzedo de praxi Episc. part. 1. cap. 4. num. 13. quod duo, vel tres, & quinque Episcopi simul consecrari poterunt sine dispensatione. Tom. IV.

ne, cap. cum sit, §. de consecr. Eccles. vel Altaris, & ibi Panormit. num. 1. & omnes scribentes.

2. Hoc supposito, aliqui negatiue respondent, quia licet administret plura Sacramenta ordine, & numero diuersa, tamen quia successiuè administrantur, videntur administrata per modum vnius, & ita constituitur vnum tantum peccatum in genere mortis; sicuti si confirmaret plures personas in peccato mortali, vel illas ad Sacerdotium, vel alios Ordines promoueret, exemplo Confessarij, qui si, verbi gratia centum personas in peccato mortali successiuè absolueret, non centum, sed vnum peccatum committeret. Et ita docet præter alios à me alibi adductos doctus Pater Tamburinus Opusc. de Confess. lib. 2. cap. 3. §. 8. num. 55.

3. Verum contrariam sententiam de Confessario alij sustinent; & sic in nostro casu de Episcopo dicent. Sed quia prima opinio est probabilis, probabiliter puto sustineri posse in casu nostro Episcopum, non tria, sed vnum peccatum committere.

RESOL. XLIII.

An irregularis, vel excommunicatus, electus, & confirmatus Episcopus, non obtenta absolutione, aut dispensatione, possit absque peccato mortali sumere Consecrationem?

Et quid, si hic obiter queratur, quid faciendum sit, si hereticus occultus, qui ad mentem rediit, & nec ab Episcopo, nec ab alio absolutionem in foro conscientiæ obtinere potuit?

Idem est de illo, qui per pium Confessarium non potuit obtinere licentiam à Superiore, vt absolueretur à reservationis, si absque nota non possit omittere Sacramentum, aut Communionem.

Et deducitur, quod irregularis etiam ex delictis, si sit occultus, non tenetur reseruare fructus? Ex parte 12. tract. 1. Res. 43.

Suppono talem electum, & confirmatum Episcopum, ante consecrationem omnem adhibuisse diligentiam in sacra Pœnitentiaria, & non potuisse absolutionem ab excommunicatione, vel dispensationem ab irregularitate obtinere, nec posse Episcopatum renunciare, vel diutius suam Consecrationem differre absque aliorum scandalo; in tali, inquam, casu potest absque peccato se consecrare, & postea progredi in diligentis adhibendis, pro absolutione, & dispensatione. Probatur, quia præceptum de vitando scandalo, & tuenda propria fama fortius est præcepto Ecclesiæ imponentis excommunicationem, & irregularitatem: ergo. Quod patet ex his quæ asserunt DD. & ideo Magister Serra in 2. 2. D. Th. q. 1. art. 4. sic ait: [Si queratur quid faciendum si heretico occulto, qui ad mentem rediit, & nec ab Episcopo, nec ab alio absolutionem in foro conscientiæ obtinere potuit?] Respondetur, non teneri se prodere, nec crimen suum fateri coram testibus, & Notario, vt sic in vtroque foro ab Inquisitoribus absolueretur, sed posse per viam Pœnitentiariæ non detecto suo nomine ad Summum Põtificem mittere, vt sui absolutionem alicui committat. Quod si nõ possit facere, nec Romam ire, & instar tempus implendi præceptum animæ confessionis, & communionis quam sine graui scandalo, aut infamia non potest omittere, poterit cuilibet Confessario approbato confiteri; qui illum directè absoluens à peccatis non reseruatis, indirectè absoluat à crimine hæresis. Et idem est de eo, qui misit ad Summum Pontificem; vt sui absolutionem alicui committat, & interim si non communicet, aut celebretur.

Sup hoc à simili de Episc. successiuè aliquos ordinante, in tom. 1. tr. 7. Res. 64. §. ult. ante medium.

Alibi in to. 1. tr. 7. Res. 5. §. Hæcque, & seq. & in multis alijs eius not.

Sup. hac quæ signanter in tom. 5. tr. 8. Res. 2. 1. & in alijs eius not.

RESOL. XLII. XLIII.